

Územní studie ÚSES MSK Plán ÚSES MSK ZÚR MSK

Moravskoslezský
kraj

Ing. arch. Beata Vinklárková, Ing. arch. Dagmar Saktorová, září 2020

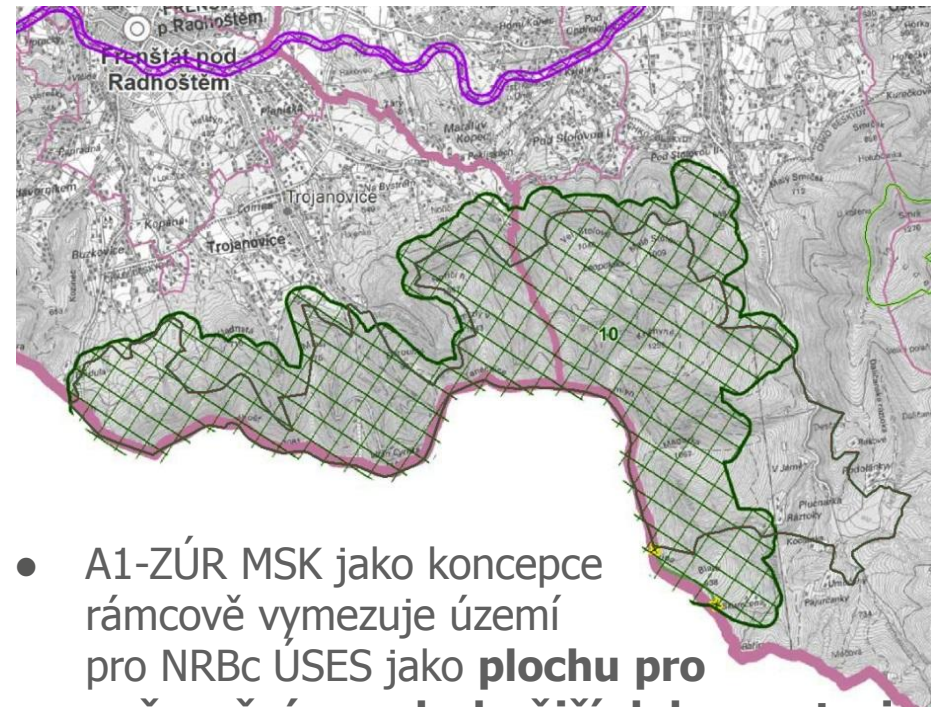
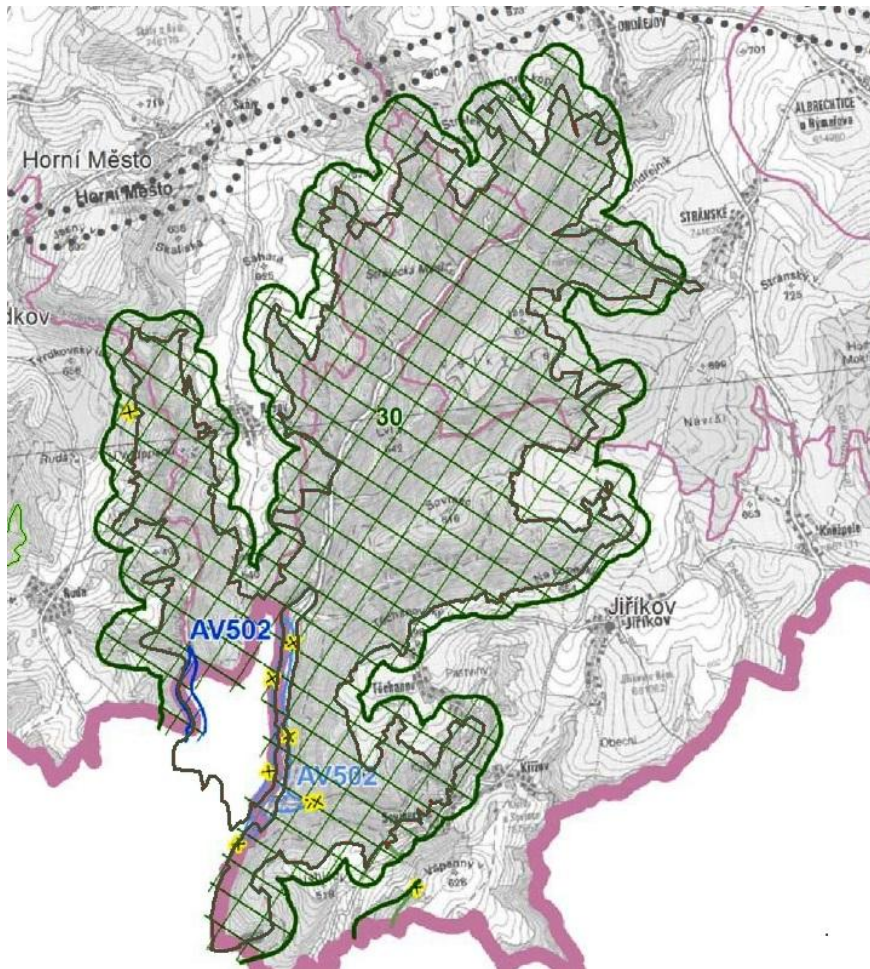
*Zavedli jsme systém řízení kvality
a systém environmentálního řízení a auditu*

ÚSES - právní rámec

- **Vyhláška č. 395/1992** Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
  - § 2 - *Vymezení místního, regionálního i nadregionálního systému ekologické stability stanoví orgány ochrany přírody **v plánu systému ekologické stability.***
  - § 5 - *Plán systému ekologické stability a projekt systému ekologické stability **schvalují příslušné orgány územního plánování v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí***

Aktualizace č. 1 ZÚR MSK - změna vymezení NRBC ÚSES

- A1-ZÚR MSK jako koncepce rámcově vymezuje území pro NRBC ÚSES jako **plochu pro upřesnění v podrobnější dokumentaci včetně změny označení**
- A1-ZÚR MSK vymezuje **pás území pro vymezení biokoridorů ÚSES o šířce 600m tj. 300 m od znázorněné osy.**

Územní studie ÚSES MSK

Zpracovatel: společnost Löw & spol., s.r.o.

- **Doc. Ing. arch. Jiří Löw** - expert v oblasti urbanismu a územního plánování, autorizovaný architekt ČKA včetně projektování ÚSES
- **Ing. Eliška Zimová** - expert v oblasti územního systému ekologické stability
- **Ing. Darek Lacina** - expert v oblasti ekologie mapování biotopů

Cíl studie:

- v podrobnějším měřítku **na základě aktuálního stavu území** upřesnit koncepci vymezení nadregionálního a regionálního systému ekologické stability Moravskoslezského kraje včetně **prověření jeho funkce s ohledem na stav** území a navrhované změny, které vyplývají z **územně plánovací dokumentace kraje**
- identifikovat odlišné vymezení navrhovaných skladebných částí ÚSES s vymezením skladebných částí ÚSES v územních plánech obcí
- vymežit problémy skladebných částí ÚSES určené k dalšímu podrobnějšímu řešení
- prověřit funkci ÚSES ve vztahu k dálkovým migračním koridorům pro velké savce
- zpracovat mapový zákres ÚSES s rozlišením existujících a navržených biocenter a biokoridorů **v měřítku 1:10 000**

Územní studie ÚSES MSK

Analýza funkčnosti vymezení regionálního ÚSES

- podklady: biogeografické členění, biotopové mapování, data ochrany přírody, ÚPD obcí a měst, dálkové migrační koridory a migračně významné území, letecké snímky, terénní šetření
- analýza: srovnání aktuálního stavu v území s cílovými společenstvy pro jednotlivé skladebné části ÚSES
- **výstup: rámcové stanovení funkčnosti pro regionální biocentra a biokoridory**
  - 1. funkční** – plochy biocenter a biokoridorů jsou vymezeny v místech s odpovídajícími biotopy cílovému stavu, jedná se o přírodní biocentra
  - 2. převážně funkční** – plochy biocenter a biokoridorů jsou vymezeny min. z cca 50% na biotopech odpovídající cílovému stavu
  - 3. částečně funkční** – plochy biocenter a biokoridorů jsou vymezeny na místech biogeograficky vhodných, ale současný stav neodpovídá cílovému stavu, vhodné biotopy jsou zastoupeny velmi omezeně
  - 4. převážně nefunkční** – plochy biocenter a biokoridorů jsou složeny z mozaiky biotopů, které jen minimálně vyhovují plošně, převažuje jiné využití (ZPF, urbanizace apod.)
  - 5. nefunkční** – plochy biocenter a biokoridorů nemají zastoupení vhodných biotopů, jsou vymezeny převážně na ZPF, PUPFL s nevhodnou druhovou skladbou, v urbanizovaném území.

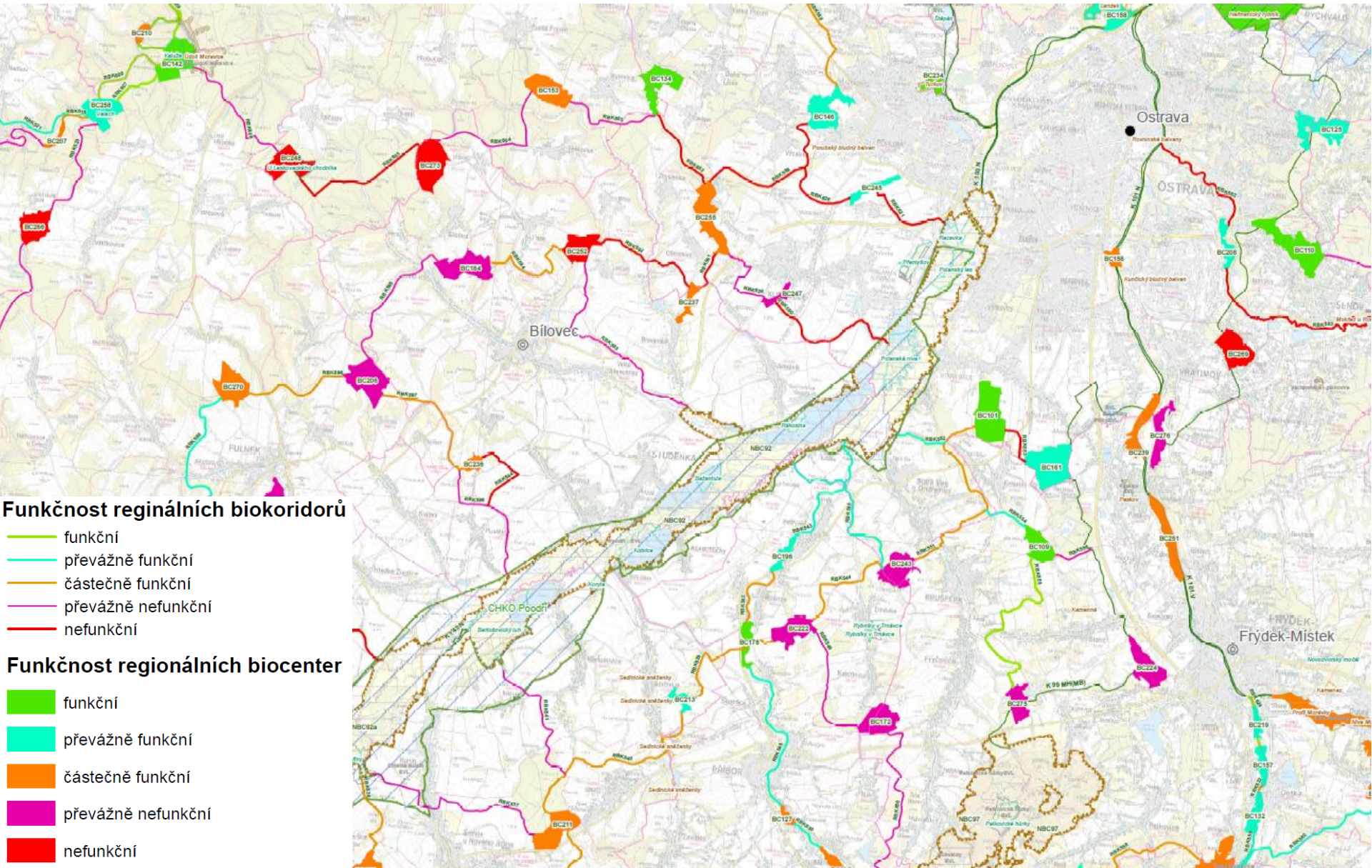
Územní studie ÚSES MSK

Analýza funkčnosti vymezení regionálního ÚSES - metodika

- využití **koeficientu antropického ovlivnění vegetace – KAOV**, který byl vztažen ke kategoriím **konsolidované vrstvy ekosystémů – KVES**.
- **standardní výpočet KAOV:**
  - stabilní ekosystémy x nestabilní ekosystémy-1
- **hodnoty KAOV:**
  - **$KAOV \leq 0,10$** : území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzívně a trvale nahrazovány technickými zásahy
  - **$0,10 < KAOV \leq 0,30$** : území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy
  - **$0,30 < KAOV \leq 1,00$** : území intenzívně využívané zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie
  - **$1,00 < KAOV < 3,00$** : vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší spotřeba energomateriálových vkladů
  - **$KAOV \geq 3,00$** : přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem

1. Analýza funkčnosti vymezení RÚSES – přehledová analýza

2. Analýza funkčnosti regionálního systému ekologické stability pro migraci velkých savců

Podklady:

- projekt „Vyhodnocení migrační prostupnosti krajiny pro velké savcem a návrh ochranných a optimalizačních opatření“ (Anděl P. a kol., 2010)
  - aktuální projekt „Komplexní přístup k ochraně fauny terestrických ekosystémů před fragmentací krajiny v ČR“ (CDV-EVERNIA-VUKOZ-AOPK, 2016)
- <http://www.ochranaprirody.cz/druhova-ochrana/ehp-fondy/ehp-40-fragmentace-krajiny/>

Shrnutí Studie ÚSES MSK:

1. necelá polovina DMK mimo R-ÚSES a NR-ÚSES
2. u zhruba pětiny DMK se vedení tras dá považovat za směrově paralelní
3. u další více jak pětiny je však vedeno zcela rozdílně

DMK	Soulad s NR-RÚSES	délka (km)	podíl (%)
celkem v MSK		676,3	100
	paralelní	136,3	20
	mimo	162,4	24
	nesoulad (paralelní + mimo)	298,7	44

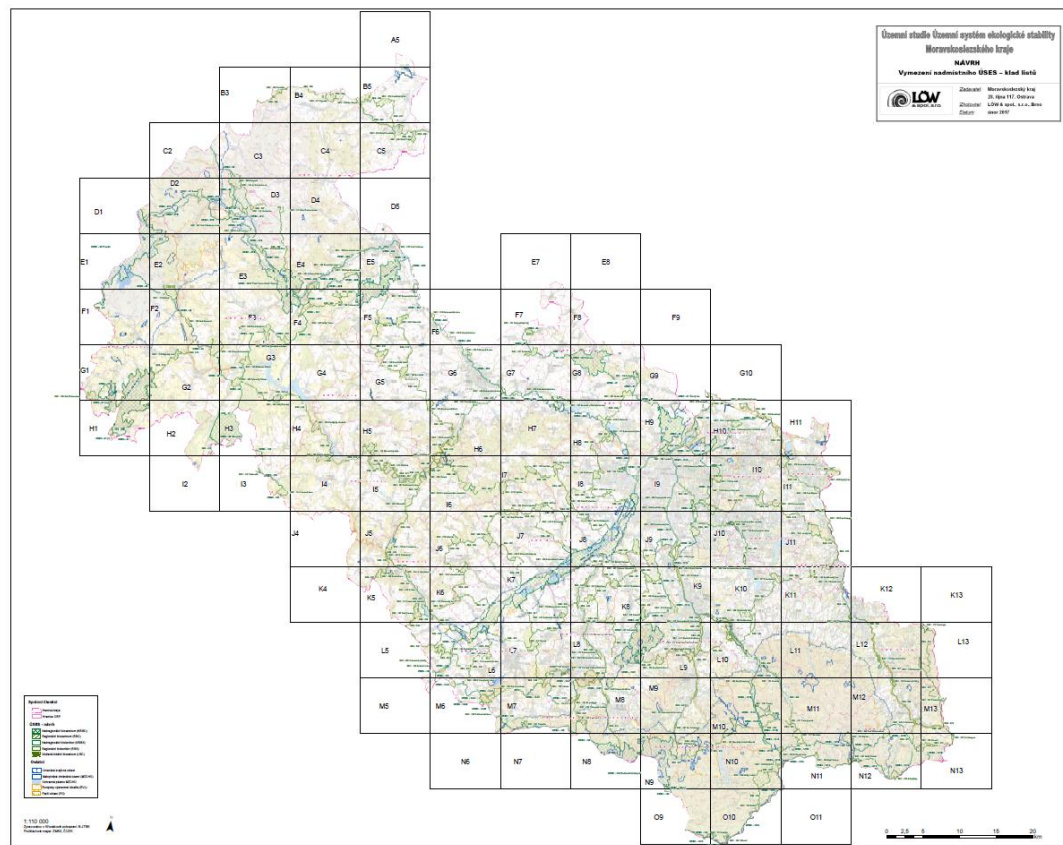

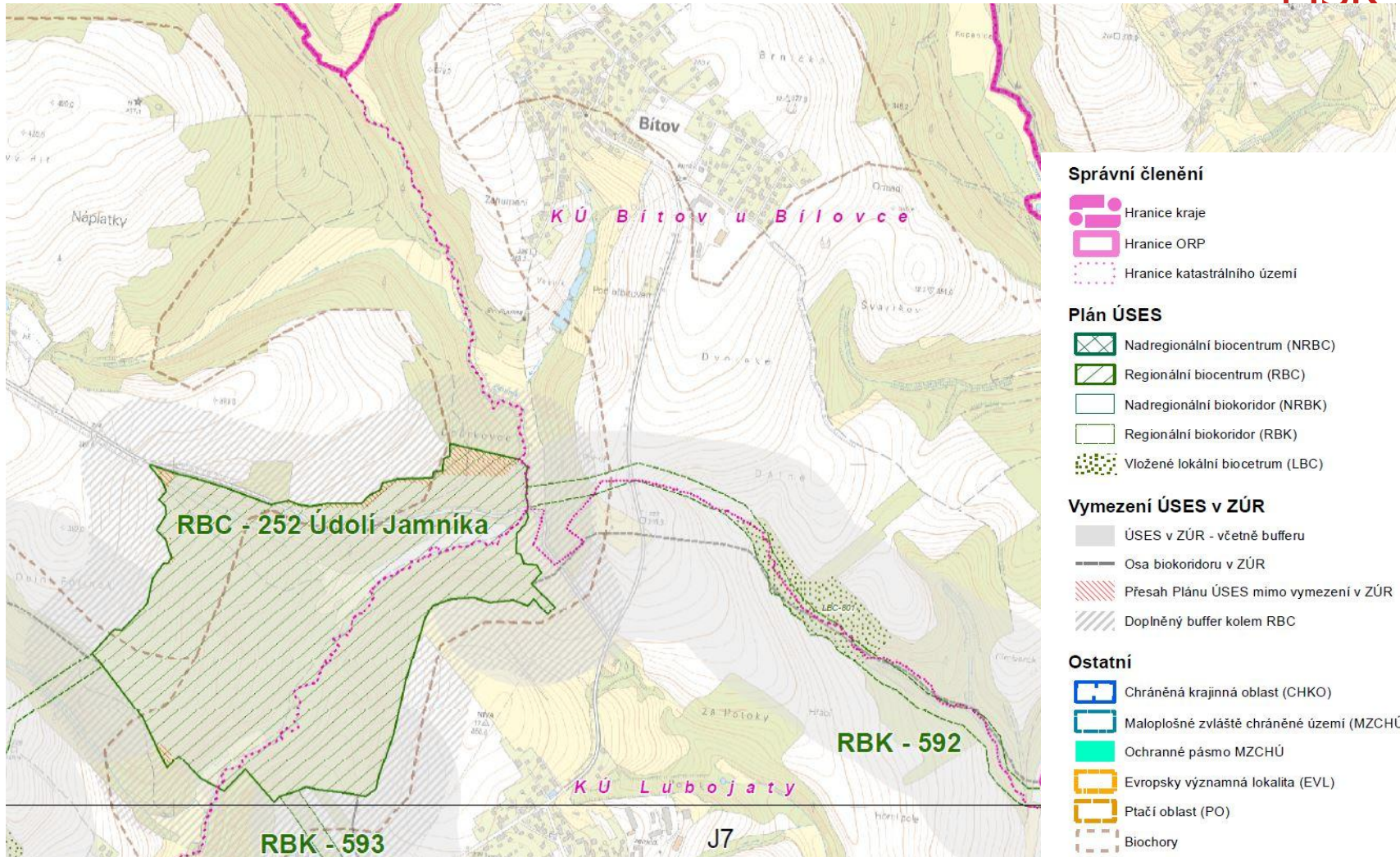
Územní studie ÚSES MSK – Plán R-ÚSES MSK

Studie obsahově splňuje plán ÚSES regionální úrovně :

- **Textová a tabulková část** - charakterizující funkční a prostorové ukazatele, zejména rozmanitost ekosystémů, charakteristiky zvláště chráněných částí přírody, prostorové vazby, nezbytné prostorové údaje (minimální plochy biocenter, maximální délky biokoridorů a jejich minimální nutné šířky) a jejich současný stav;
- **Mapové výstupy** - mapový zakres ÚSES s rozlišením existujících a navržených biocenter a biokoridorů s vyznačením zvláště chráněných částí přírody v měřítku 1:10 000 včetně GIS (zdrojová data včetně metadat)
- **Odůvodnění** upřesněného vymezení prvků regionálního ÚSES včetně návrhů opatření k jeho zachování a zlepšení

Územní studie ÚSES MSK – Plán R-ÚSES MSK

Územní studie ÚSES MSK – Plán R-ÚSES MSK

§ 5 vyhlášky č. 395/1992 Sb.

- *odst. 2 - Před schválením předkládá příslušný orgán ochrany přírody návrh plánu systému ekologické stability nebo zpracovaný projekt systému ekologické stability k **posouzení a projednání dotčeným orgánům státní správy** a účastníkům řízení.*
- *odst. 3 - Pro objektivní posouzení návrhu plánu systému ekologické stability nebo zpracovaného projektu systému ekologické stability si před jeho schválením mohou orgány ochrany přírody zajistit **posouzení u odborně způsobilých právnických či fyzických osob.***
- **Zpracovatel oponentního posudku – Ing. arch. Vladimír Dujka**
- **Termín dokončení posudku – leden 2018**
- **Projednání s dotčenými orgány státní správy** – jejich okruh není stanoven
- Dopracování studie na základě oponentního posudku a výsledků projednání
- **Schválení využití a vložení Studie ÚSES podle § 30 SZ do evidence územně plánovací činnosti červen 2019**

Územní studie ÚSES MSK – Plán R-ÚSES MSK

Územní studie "ÚSES MSK" je publikována jako [WMS služba](#) a současně je ke stažení ve formátu [Esri shapefile](#)

<https://www.msk.cz/cz/mapy/datove-zdroje-20426/>

Územní studie (data pro GIS)

Data ke stažení

Vektorová data

Soubory dat ke stažení obsahují data ve formátu Esri Shapefile.

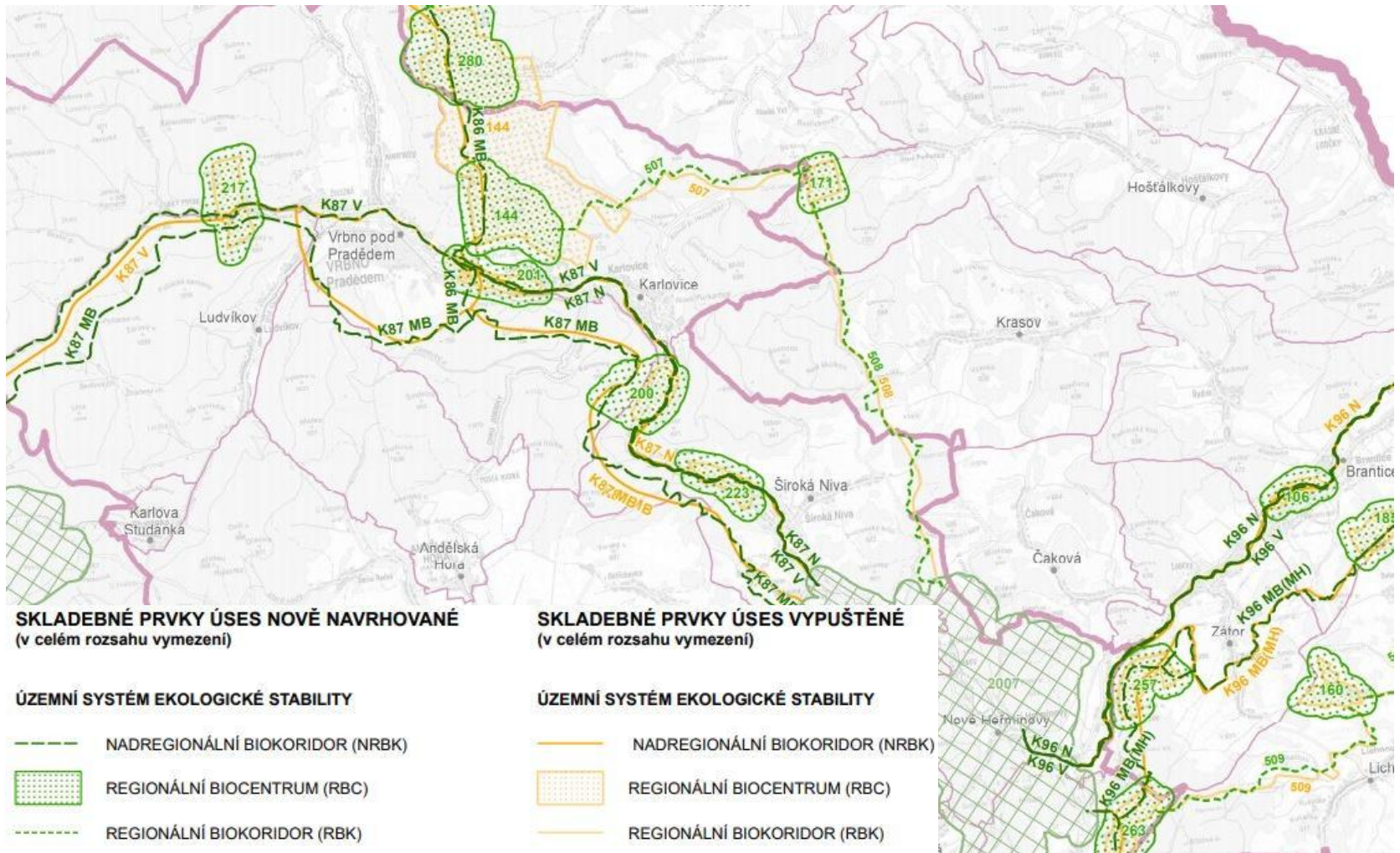
Územní studie ÚSES MSK – Plán regionálního ÚSES MSK (2019)

[ÚSES MSK – Plán regionálního ÚSES MSK \(formát ZIP, velikost 843,5 KB\)](#)

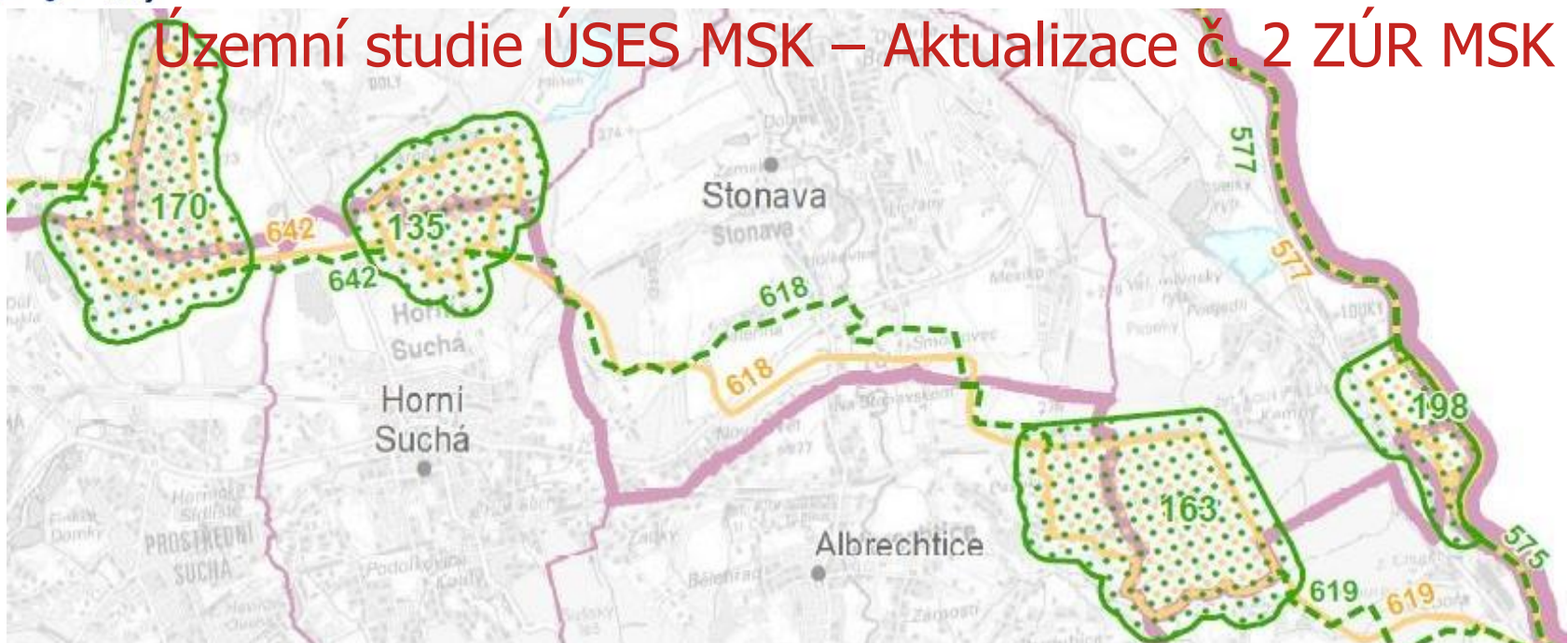

Územní studie ÚSES MSK – Aktualizace č. 2 ZÚR MSK

Územní studie "ÚSES MSK" je podkladem pro Aktualizaci č. 2 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje

Územní studie ÚSES MSK – Aktualizace č. 2 ZÚR MSK

ZÚR MSK vymezují níže uvedené plochy a koridory pro územní systém ekologické stability (ÚSES) nadregionální a regionální úrovně. Biocentra a biokoridory jsou vymezeny jako rámcové plochy a koridory pro zpřesnění v územně plánovací dokumentaci dotčených obcí. Plochy pro vedení biokoridorů jsou vymezeny jako pás území o šířce 600 m, tj. 300 m na každou stranu od znázorněné osy, která určuje směr propojení. V tomto pásu je možné provádět zpřesnění biokoridoru, v rámcově vymezené ploše biocentra je možné zpřesnit biocentrum a zaústění navazujících biokoridorů.

Nefunkčnost ÚSES - příčiny

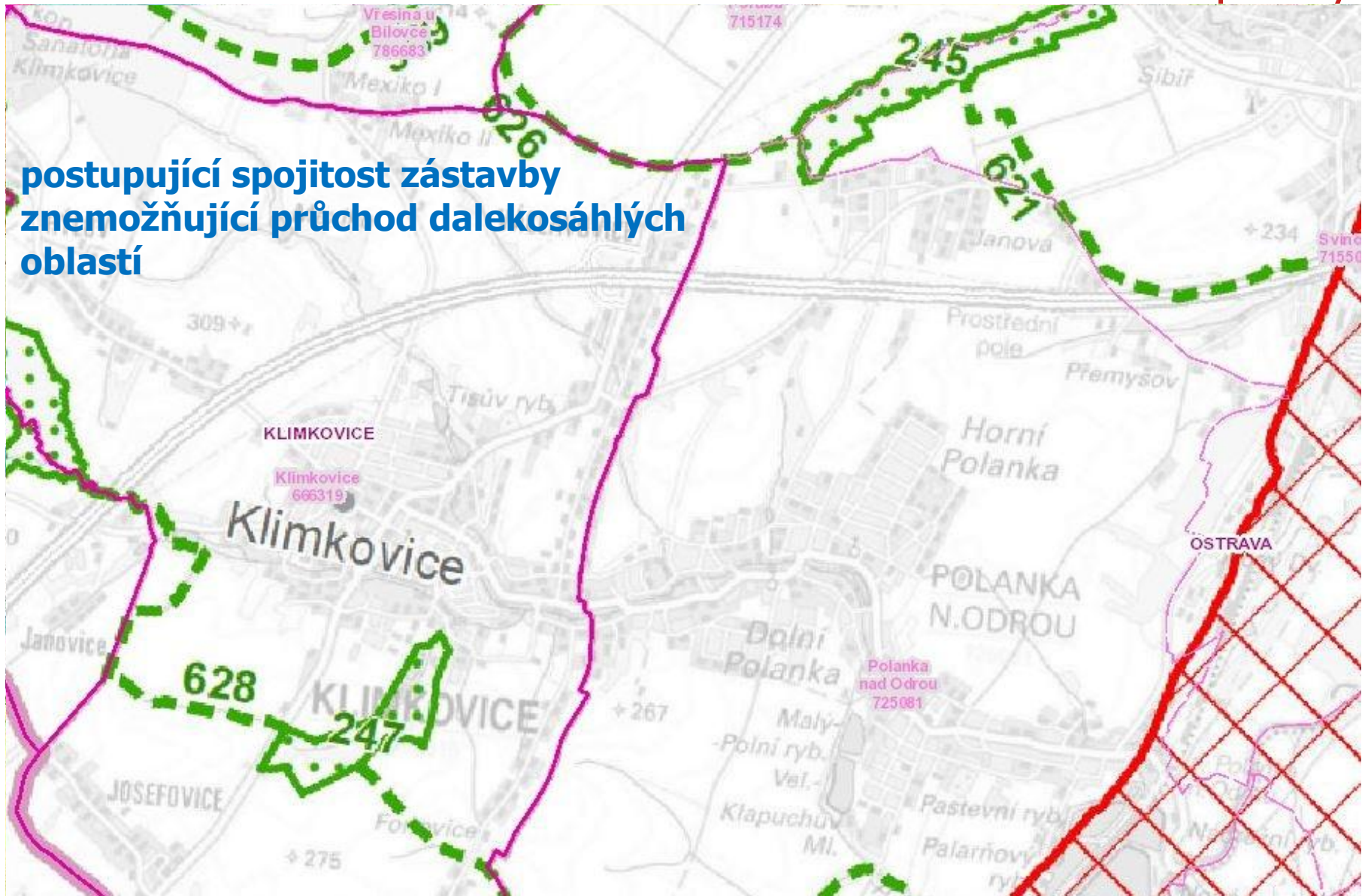
Proč není ÚSES funkční...

- postupující spojitost zástavby znemožňující průchod dalekosáhlých oblastí i pro místní ÚSES, natož pro regionální a nadregionální ÚSES (např. Klimkovice-Polanka, Petřkovice-Ludgeřovice, Šenov-Bartovice apod.)
- neprůchodnost území (oplocení pozemků, obory, dopravní infrastruktura)
- neomezená velikost půdních bloků
- ztráta polních cest v krajině (v katastru existují!)
- nenávaznost ÚSES na správních hranicích
- ...

Nefunkčnost ÚSES - příčiny

**postupující spjitost zástavby
znemožňující průchod dalekosáhlých
oblastí**

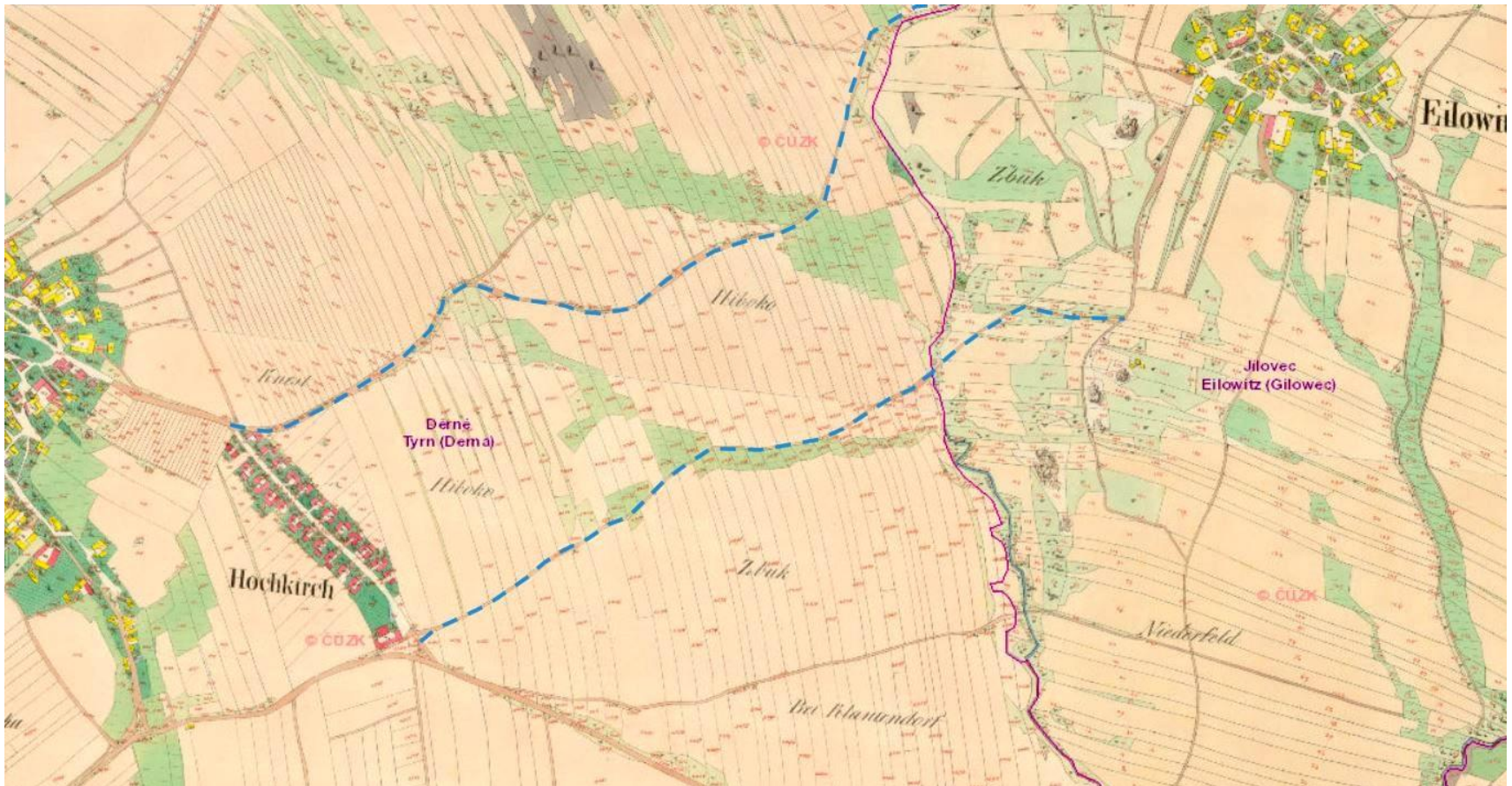
Nefunkčnost ÚSES - příčiny

Neomezená velikost půdních bloků

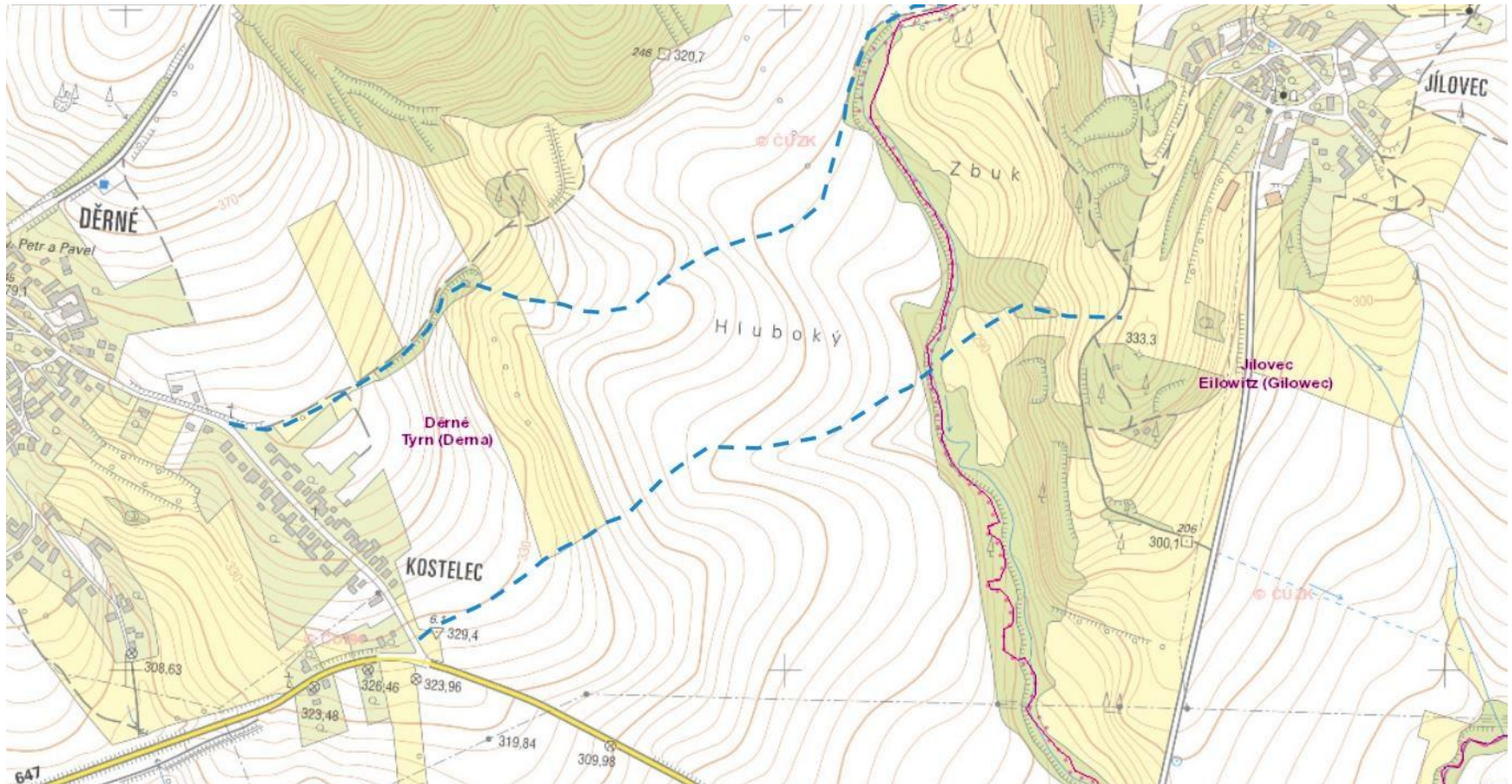

Nefunkčnost ÚSES - příčiny

Absence cest v krajině – Fulnek (Děrné – Jílovec)

Absence cest v krajině – Fulnek (Děrné – Jílovec)

Absence cest v krajině – Fulnek (Děrné – Jílovec)

Absence cest v krajině – příklad 1 – Fulnek – detail

Vlastníci, jiní oprávnění

Vlastnické právo

Město Fulnek,

Územní studie ÚSES MSK – Plán R-ÚSES MSK – ZÚR MSK

Děkuji za pozornost
dagmar.saktorova@msk.cz